

ת"פ 36954/04/14 - שלום בוטה, איתן נגד מדינת ישראל, מ.ט.ר. מסחר קימעונאי ומתן שירותים בע"מ, יוסף גדליה משה אייזנברג, מיכאל ענתבי

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 36954-04-14 מדינת ישראל נ' בוטה ואח'

בפני מבקשים	כבוד השופט דב פולוק
נגד משיבים	
1. שלום בוטה	1. מדינת ישראל
2. איתן בוטה	2. מ.ט.ר מסחר קימעונאי ומתן שירותים בע"מ
	3. יוסף גדליה משה אייזנברג
	4. מיכאל ענתבי

החלטה

בפני מונחת בקשת הנאשמים **(להלן: "המבקשים")** לפסילת ראיות הכרוכה בתשובתם לכתב האישום בתיק פלילי 36954-04-14 מ"י נ' שלום בוטה ואח'.

העובדות:

כנגד המבקשים הוגש כתב האישום האמור לעיל המייחס להם עבירות של איסור זיהום מים - עבירה לפי סעיפים 20 כא(א) ו-20 לחוק המים, התשי"ט - 1959, הפעלת תחנת דלק שלא כדין (אי נקיטה באמצעים להפסקת דליפת דלק וליקוי זיהום, אי טיפול באתר מזוהם, אי התקנת מכול משני תקין) - עבירות לפי תקנות 17, 7, 8(א)(1), 11(א) ו-13 לתקנות המים (מניעת זיהום מים) (תחנות דלק) התשנ"ז - 1997 בצירוף סעיף 20 כא(א) לחוק המים, התשי"ט - 1959, ניהול עסק ללא רישיון או היתר זמני- עבירה לפי סעיפים 14 ו-4 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח - 1968 עם פרטי 2.2(א) לצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי) התשנ"ה - 1955.

על פי עובדות כתב האישום המבקשים הפעילו תחנת דלק פרטית ללא תשתיות מתאימות למניעת זיהום מים, ללא רישיון עסק כדין ובפועל, כך על פי כתב האישום, נמצא כי הקרקע בשטח התחנה בהפעלתם מזוהמת מדלקים.

טענות הצדדים:

עמוד 1

המבקשים כופרים בסעיפי האישום על כל רבדיו, וכורכים בתשובתם לכתב האישום בקשה לפסול ראיות (להלן: **"הבקשה"**) המתייחסות לדגימות הקרקע שניטלו מקרקע המזוהמת המיוחסת למבקשים. לטענת המבקשים, משעה שלא עלה בידי המאשימה להעביר את דגימות הקרקע לבדיקת מומחים מטעם הנאשמים אזי שיש לפסול כבר בשלב זה את כל הראיות המתייחסות להליך נטילת הדגימות ותוצאותיהן.

אין מחלוקת כי ביום 18.12.14 התקיים דיון הקראה שבמהלכו דרשו המבקשים לקבל לידם את דגימות הקרקע המאוזכרות בכתב האישום לבחינת מעבדה מטעמם וכי ייתכן ויגישו חוות דעת מטעמם. אל מול דרישה זו טען ב"כ המאשימה כי אין באפשרותו להעביר את דגימות הקרקע שכן לא ניתן לשמרן לאורך זמן.

משכך, תולים המבקשים את יהבם בהוראות סעיף 77(א) **לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב-1982**, לפיו משעה שלא ניתנה לנאשמים הזכות היסודית לעיין בחומרי החקירה, לא ניתן יהיה להגישן כראיות במשפט.

לא זו אף זו, טוענים המבקשים כי היה על המאשימה לפועל בהתאם לסעיף 117 **לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב-1982**, ולגבות עדות מוקדמת משעה שידעה היא כי לא ניתן לשמר את הדגימות לאורך זמן.

לגרסת המבקשים בהתנהלות זו ישנה פגיעה אנושה בזכויות הנאשמים.

המאשימה בתגובתה לבקשה סבורה כי דין הבקשה להידחות על הסף או לחילופין לאחר שמיעת הראיות. לטענתה הבקשה הוגשה בהיעדר מקור חוקי. לגרסת המאשימה סעיף 149 **לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב-1982** על סעיפיו הקטנים, שעניינם טענות מקדמיות, אינו מגלה אפשרות לפסול ראיות בשלב התשובה לכתב האישום.

המאשימה טוענת שבכוונתה להגיש בשלב פרשת התביעה ראיות קבילות (לגרסתה) המתעדות את שרשרת נטילת הדגימה, תעודות המעבדה, חוות דעת מומחים וכל ראיה אחרת רלוונטית. ראיות אלו הועברו לעיון המבקשים.

יתרה מכך, כל עוד אין המאשימה החליטה אי אלו ראיות להגיש הרי שבשלב זה יהיה מן האבסורד לדרוש קביעה גורפת לפסילת הראיות בהתאם לסעיף 77(א) **לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב-1982**.

בנוסף, טוענת המאשימה כי דרישת הנאשמים לפסילה אוטומטית בשלב זה - לכל ראיה חפצית שלא ניתנה לנאשם הזכות לבדקה - אינה עולה בקנה אחד עם פסיקת בית המשפט העליון שהכיר במצבים בו ראיה תתכלה תושמד או תאבד בשל נסיבות תמות ועדיין לא יהיה בכך להביא לפסילתה.

לתמיכה בתגובתה צירפה המאשימה מסמך מאת ד"ר צדוק שרעבי המסביר מדוע אין היה באפשרותה של המשיבה להחזיק בדגימות לאורך זמן.

אציין כי הצדדים התייחסו בבקשה (ובתגובה לה) לפסיקה רלוונטית אליה אתייחס בחלקה בהחלטתי המפורטת להלן:

דין והחלטה:

צודקת חלקית המאשימה כי אין זה השלב המתאים להיעתר לבקשה, המאשימה סוברת בתגובתה כי דין הבקשה להידחות "לאחר שמיעת הראיות" (סעיף 5 לתגובת המאשימה) ובכך לא מדייקת. לגרסת המאשימה הראיות אותן היא

מתעדת להגיש לבית המשפט הן ראיות קבילות, אך עם כל הכבוד לתגובתה המלומדת של המאשימה הרי שלב הקבילות יבחן על ידי בית המשפט בלבד, בעת תחליט המאשימה לעלות לדוכן העדים עד זה או אחר. השלב "לאחר שמיעת הראיות" הוא שלב המשקל בהנחה והראיות יצלחו את מבחני הקבילות. ויודגש, יכול שהראייה תצלח את מבחני הקבילות אך יינתן לה משקל אפסי המאין את משקלה עד לאפס אמון מוחלט.

כאמור בבסיס הבקשה ניצב לו סעיף 77(א) **לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב-1982** האמור כך-

לא יגיש תובע לבית המשפט ראייה **ולא ישמיע עד** אם לנאשם או לסניגורו לא ניתנה הזדמנות סבירה לעיין בראייה או בהודעת העד בחקירה, וכן להעתיקם, אלא אם ויתרו על כך. (ההדגשות אינן במקור)

אנו רואים כי סעיף זה מתייחס באופן ברור לשלב קבילות הראייה, שלב "ההגשה" "והשמעת העד". המבקשים הפנו בנוסף (סעיף 7 לבקשה) את בית המשפט לע"פ 47248-08-11 מ"י נ' **דה מאיו** (פורסם בנבו), ובעצם מצטטים במודגש (מפי כב' השופט אלכס קיסרי) מפסק הדין האמור כדלקמן:

"...דעתי היא שהסנקציה הראויה במקרה של פגיעה בזכות העיון והבדיקה של הנאשם היא זו הקבועה בסעיף 77 (א) לחסד"פ, היינו המניעה מחהגיש(הטעות במקור הבקשה) לבית המשפט ראיות שלנאשם ולסניגורו לא ניתנה הזמנות סבירה לעיין בהם.." (ההדגשה אינה במקור)

דא עקא, המאשימה עדיין לא הגישה את ראיותיה, מצויים אנו בשלב התשובה לאישום ופתיחת פרשת התביעה, חזקה על התביעה כי אם החליטה להגיש כתב אישום ולהמשיך בהליך בחנה היא כדבעי את התשתית הראייתית העומדת לרשותה על פי מבחני כללי הראיות המודרניים שפורטו לעיל, ולתפיסתה יש באפשרותה הסבירה להוכיח מעל לספק סביר את עובדות כתב האישום.

כאמור טוענת המאשימה כי שמרה היא על שרשרת נטילת הדגימה, תעודות מעבדה הנתמכות בחוות דעת מומחים, משכך יכולות ראיות חפציות אלו בדבר מידע מקצועי לעמוד במבחני הקבילות בעת הגשתם באמצעות עדי התביעה המומחים (לגרסת המאשימה).

נכון, פעמים רבות אין הנתונים הגולמיים הדרושים ליצירתה של הראייה החפצית בדבר מידע מקצועי (לדוגמא: דו"ח סיבת מוות) זמינים מעבר לפרק זמן מסוים ומוגבל. כך למשל גופה אינה זמינה לניתוחה ללא מגבלת זמן לצורך יצירת דו"ח פתולוגי. במצבים אלה ראיות חפציות בדבר מידע מקצועי משמשות לצורך תיעוד הנתונים הגולמיים וגם לתיעוד המידע המקצועי שהופק כתוצאה מניתוח אותם נתונים גולמיים. לעניין זה יוער כי על מנת שבית המשפט יזהה את הראייה בדבר מידע מקצועי המוגשת לו במשפט עם הראייה שניטלה מזירת האירוע יש להביא בפניו בשלב ההוכחות את מלוא המידע המתייחס לבדיקות המעבדה האמורות, כולל ההתייחסות לאי האפשרות לשמר את הנתונים הגולמיים בהקשרן.

אין באמור בפסקה לעיל משום דעה מוקדמת של בית המשפט בשאלת קבילותן ומשקלן של ראיות זו או אחרת.

למבקשים שמורה הזכות בעת הגשת הראייה לטעון כי אי מתן אפשרות למבקשים לבצע בדיקות עצמאיות בחומר הראיות הגולמי מביאות לאי קבילות ראיה זו או אחרת בהתאם לסעיף 77(א) **לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב]**

תשמ"ב-1982, או כל כלל קבילות אחר.

בית המשפט יבחן כל ראייה רלוונטית לגופה ויקבע האם נמנעה מהנאשם זכות העיון בראייה הספציפית וכנגזרת מכך האם לקבוע את היעדר קבילותה בהתאם לסעיף 77(א) **לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב-1982.**

ויוזכר, גם בהנחה ובית המשפט יקבל ראייה חפצית כלשהי בדבר מידע מקצועי או כל ראייה חפצית בעת הגשתה כקבילה ויתאפשר לצד היריב לחקור את העד בחקירה נגדית, הרי שכאמור, לאחר שלב הסיכומים נתונה לשיקולו הסביר של בית המשפט האפשרות להעניק לכל ראייה משקל הנע בין אמון מוחלט - לאפס משקל (אי אמון מוחלט), בהתאם לעובדות המבססות את חוות הדעת, והערכת מהימנותה.

לאור כל האמור לעיל הנני דוחה בשלב זה את הבקשה, למבקשים שמורה הזכות להתנגד לקבילות כל ראייה בעת שתוגש באמצעות כללי הקבילות הרלוונטיים, משכך מיותר ואין זה נכון בשלב זה לעסוק בחוות דעתו של מומחה זה או אחר הנוגע לכל שאלה של מומחיות הנוגעות למשך החזקת הדגימות וההתייחסות להפקת הנתונים המקצועיים מהן.

ניתנה היום, כ"ה סיוון תשע"ה, 12 יוני 2015, בהעדר הצדדים.